

[Ragnhild Andersen.]

ved at udvikle sig til en katastrofe for fiskerne ved Roskilde fjord. Gennem de sidste år har åvandet været forgiftet, således at fiskene i åen er døde i tusindvis. Også fjordvandet er efterhånden forgiftet i så store områder, at fiskerne nu trues med at blive slået ud af deres erhverv. Det er tydeligt, at åvandet stadig bliver mere forurenset. Alene de to omstændigheder, at fiskerne generes daglig i deres erhverv og trues med at blive slået ud af det, og at værdifuld menneskeføde gennem årene og hver dag går tabt, skulle være tilstrækkeligt til en indgriben fra fiskeriministeriets side for at sikre fiskens sundhedskvalitet og for at garantere fiskerne udøvelsen af deres erhverv. Det er jo fuldt forståeligt, at alle fisk fra Roskilde fjord efterhånden bliver usælgelige, fordi befolkningen naturligvis ikke vil købe noget af den fisk, som de risikerer at skulle kassere, efter at den er serveret på bordet.

I en samlet henvendelse fra de 7 fiskeriforeninger ved Roskilde fjord, som i de seneste dage er sendt til fiskeriministeriet, gør fiskerne gældende, at i 1952 har alle skruber, sild og torsk måtte kastes overbord, og nu synes også åle- og rejefiskeriet at skulle gå helt i stå.

På en forespørgsel om, hvor mange fiskere det drejer sig om, oplyser formanden for Frederikssunds Fiskeriforening, Martin Andersen, at det drejer sig om godt 1 000 fiskere, men dertil kommer alle de mennesker, der på den ene eller den anden måde lever af fiskeriet: fabrikkerne, de handlende, vognmænd o. s. v. Det bliver adskillige tusinde mennesker, og de støtter alle klagerne over forholdene. Det er på denne baggrund, at jeg for at få klarhed har rejst spørgsmålet til den højtærede fiskeriminister: Hvad agter fiskeriministeren, at foretage sig i anledning af forureningen af vandet i Roskilde fjord, som bl. a. ødelægger fiskebestanden?

Fiskeriministeren (Knud Rée): Jeg forstår udmærket godt de betragtninger, der er blevet gjort gældende af det ærede medlem fru Ragnhild Andersen, og jeg forstår også udmærket godt de følelser, som er fremherskende hos fiskerne ved Roskilde fjord. Fiskeriministeriet har med opmærksomhed fulgt den i de seneste år tiltagende og specielt for fiskeriet beklagelige forurening af Roskilde fjord. Her må bemærkes, at i et

så smalt farvand som Roskilde fjord, hvor der ikke er særlig stærk strøm, og hvor flere tilstødende byer og betydelige industrivirksomheder udleder spildevand, vil der selvfølgelig være meget store vanskeligheder forbundet med at undgå en vis forurening af vandet. Men i fiskeriministeriet er vi indstillet på at udnytte de muligheder, som vandløbsloven giver, for at komme disse forureninger til livs i så høj grad, som dette er muligt. En vis forurening af vandet i Roskilde fjord har gjort sig gældende i en lang årrække, men i de seneste år er der sket det, at et stort antal fisk har vist sig at have en meget ubehagelig lugt og smag, der i alle tilfælde samstemmende sættes i forbindelse med den udledning af spildevand, der foregår fra den kemiske fabrik Cheminova. Særlig hyppigt har forureningstilfældene været ved Jyllinge, men opgives nu også at forekomme andre steder i fjorden.

Da der første gang — det var i 1948 — overfor fiskeriministeriet fremkom oplysninger om denne forurening af fisk, anmodede fiskeriministeriet omgående fabrikken om at indbringe spørgsmålet om rensningsforanstaltninger for en landvæsenskommission. Det viste sig imidlertid, at dette allerede var sket kort i forvejen, idet fabrikken selv efter tilskyndelse fra anden side havde indbragt spørgsmålet om godkendelse af fabrikkens spildevandsafløb for en landvæsenskommission. Der har i denne sags behandling deltaget en række særlig sagkyndige, da det er noget meget specielt. Fiskeriministeriet har gang på gang presset på for at få behandlingen af sagen for landvæsenskommissionen fremskyndet, men til trods for dette forelå kendelsen først den 2. oktober 1952; kommissionens kendelse gik ud på, at der inden den 1. januar 1953 skulle indrettes et nærmere beskrevet rensningsanlæg. Ved at gennemlæse den meget udførlige kendelse får man det indtryk, at fabrikken har gjort, hvad den kunne for at forhale kendelsens afsigelse, og det indtryk forstærkes desværre ved, at fabrikken nu har indanket kendelsen for en overlandvæsenskommission, hvorved den frist, der er fastsat for arbejdets udførelse, udskydes, og man står således nu i den situation, at der let kan hengå nogen tid, inden den endelige afgørelse af, hvilke rensningsforanstaltninger der skal foretages, kan foreligge. Jeg går dog ud fra, at der fra landbrugs-